

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. J. T.**, bývajúceho v S., proti žalovanému **S., spol. s r.o.**, so sídlom v S., zastúpenému Mgr. M. Ř., advokátom v S., **o určenie neoprávneného účtovania**, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 1 C 45/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. marca 2011, sp. zn. 10 Co 224/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Skalica (po tom, čo uznesením z 9. decembra 2009 č.k. 1 C 45/2009-79, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. januára 2010, odmietol podanie žalobcu zo 4. marca 2009 v časti, ktorou sa domáhal vrátenia preplatku na základe opravy vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu) rozsudkom z 11. mája 2010 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa (naposledy upraveným návrhom na pojednávaní pred súdom prvého stupňa 22. apríla 2009) domáhal 1/ určenia, že žalovaný desať rokov neoprávnene účtuje náklady na vykurovanie za 78 m² do ktorých patria spoločné priestory, práčovňa, sušiareň, žehliareň a má správne účtovať za 39 m² výmeru bytu a len vestibul, 2/ určenia, že mu žalovaný neoprávnene účtuje za odber teplej vody základnú zložku vo výške 10% priemernej spotreby v dome a 3/ určenia, že žalovaný neoprávnene fakturoval fakturované čiastky za všetky faktúry, ktoré sú uvedené v podaní z 29. marca 2010. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade ide o určovaciu žalobu, v ktorej procesným predpokladom je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a bez jeho existencie je vylúčené zaoberať sa žalobou vecne. S poukazom na ustanovenie § 80 písm. c/

O.s.p. preto žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie oboch účastníkov konania Krajský súd v Trnave rozsudkom z 30. marca 2011 sp. zn. 10 Co 224/2010, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a v časti týkajúcej sa trov konania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového konania vo výške 248,93 Eur k rukám advokáta a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa na ktoré v podrobnostiach odkázal. Uviedol, že súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom vypořiadal s námietkami uplatnenými žalobcom, ktorý v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné zhodnotiť, a na ktoré by bolo potrebné prihliadnúť. V časti týkajúcej sa trov konania napadnutý rozsudok súdu prvého zmenil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že žalovaný náhradu trov konania vyčíslil v lehote stanovenej súdom.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, navrhol zrušiť oba rozsudky súdov nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že v predmetnej veci sa nejednalo o určovaciu žalobu ale o žalobu na plnenie a odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a súd nevykonal dokazovanie ním navrhnutým spôsobom a to aj ustanovením znalca. Ďalej zopakoval všetky skutočnosti uvádzané v svojich predchádzajúcich podaniach pred súdmi oboch stupňov.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd jeho dovolanie odmietol z dôvodu, že nie sú splnené zákonné podmienky na podanie dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p., z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Ak je súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosť byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

Žalobca v dovolaní tvrdil (vychádzajúc z obsahu podania – § 41 ods. 2 O.s.p.), že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd konal bez vytýčenia pojednávania a súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie ním navrhnutými dôkazmi.

V zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. v znení platnom od 15. októbra 2008 odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, teda ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (rozhodnutie o tejto otázke však patrí v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. výlučne odvolaciemu súdu a nie účastníkovi konania), alebo ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Pretože odvolanie v predmetnej veci bolo podané 19. mája 2011, t.j. za účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 384/2008 Z.z., a nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania a sám bol oprávnený posúdiť, či doplní dokazovanie alebo nie.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy nevykonali dokazovanie v rozsahu akom navrhol (najmä znaleckým dokazovaním), dovolací súd poznamenáva, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkovi konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 druhú vetu O.s.p.), nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí z 26. marca 1992 sp. zn. 4 Cdo 6/1992 (R. č. 37/1993) vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.: „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“. V rozhodnutí z 27. novembra 1997 sp. zn. Obdo V 56/1998 (R. č. 125/1999) uviedol, že „ak súd v priebehu konania nevykonal všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať

pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení“.

Nevykonaním žalobcom navrhovaného dokazovania nedošlo teda ani k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Dovolací súd môže v dovolacom konaní prihliadnuť k takýmto namietaným nedostatkom len vtedy, ak je splnený predpoklad prípustnosti dovolania (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Tvrdenie o neúplnosti vykonaného dokazovania, resp. že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, predstavuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorou otázkou sa dovolací súd môže zaoberať len v prípade ak je dovolanie procesne prípustné.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v zmysle príslušných zákonných ustanovení, pri prejednávaní veci procesne nepochybil a svojim postupom žalobcovi neodňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ ide o námietky uvedené v dovolaní žalobcu spočívajúce zrejme v nesprávnom právnom posúdení veci, tieto by bolo možné preskúmať len v tom prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, nakoľko dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ak by aj bol daný, sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania, preto sa dovolací súd týmito námietkami nezaoberal. Dovolací súd len poznamenáva, že konanie o časti žaloby týkajúcej sa požiadavky na plnenie, skončilo odmietnutím podania žalobcu uznesením súdu prvého stupňa z 9. decembra 2009 č.k. 1 C 45/2009-79, proti ktorému odvolanie podané nebolo, preto 7. januára 2010 nadobudlo právoplatnosť.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová